

Zaterdagvoetbal

↑ KOEN BREEDEVELD

Jaarlijks investeren gemeenten 1,3 miljard in sportaccommodaties. Voetballers krijgen hun veld voor negentig procent van de gemeente, zwemmers trekken hun baantjes in badwater dat voor meer dan de helft door de gemeente wordt gesubsidieerd. Alleen tennissers draven zelf op voor de kosten van hun park.

Bij zulke bedragen wil je natuurlijk wel dat die investering rendoert. Maar is dat ook zo? Vroeg op de avond en op zaterdag is het dringen rond de velden, maar doordeweeks overdag en laat

op de avond en op zondag blijft het vaak akelig stil op het sportpark.

Leegstand op daluren, drukte tijdens de piek: vanuit efficiëntieoogpunt is het niet optimaal. Een gelijkmatiger gebruik zou de benodigde investeringen verkleinen en het rendement van de voorzieningen vergroten.

De werkelijkheid is echter dat de samenleving zich niet eenvoudig laat sturen of plannen. Of het nu de sport is, het wegverkeer of de arbeidstijden: ze zijn onderworpen aan een ritmiek waar iedereen deel van uit maakt en niemand de regie over voert. Die ritmiek maakt het mogelijk om samen dingen te ondernemen – teamsport! – maar beperkt ons tegelijk in onze vrijheid.

De laatste jaren zien we voetbal steeds meer verschuiven naar de zaterdag. Steeds meer clubs verkiezen het om hun wedstrijd op zaterdag te spelen, en zondag ‘vrij’ te zijn. Dat leidt tot veldentekorten op de eerste weekenddag, en leegstand op de tweede.

Voorheen had die verdeling nog een logica. Nog steeds zijn er clubs, en spelers, die om principiële redenen niet op zondag spelen. Tegelijk gaan steeds meer winkels op zondag open en wordt het onderscheid met andere dagen minder en minder. Paradoxaal genoeg lijkt die ontwikkeling ook te betekenen dat de zondag weer aan kleur wint, als dag van familiebezoek en dagjes uit. Terwijl de kerken leegstromen, dromt de massa samen op woonboulevards en pretparken. En blijven de sportparken leeg. Planners en economen zien het met lede ogen aan. Tegelijk zit er ook wat moois in het idee van een weerbarstige samenleving, die zich weinig aantrekt van noodzaak en van nut. Jammer voor de boekhouders, maar met makke schapen alleen wordt het leven er niet interessanter op.

Koen Breedveld
Directeur Mulier Instituut

De pret in gezondheid

↑ KOEN BREEDVELD

Gezondheid is niet leuk. Wie aan zijn gezondheid denkt, moet vooral veel laten. Een taartje hier, een ijsje daar: de geneugten van nu moeten wijken voor de zorg over later. Bier en sigaar doen verlangen naar meer, maar hart en longen vragen vooral om minder.

Sport vormt de positieve uitzondering op de regel dat je je dingen moet ontzeggen om gezond te blijven. Sporten doe je omdat je er plezier aan beleeft. Omdat je er aardigheid in scheidt om met je makkers of je vriendinnen lekker bezig te zijn. Omdat het leuk is een potje te winnen, een mooi punt te maken of een record te breken. Sport is natuurlijk niet altijd leuk,

maar voor wie wil vormt sport een mooie manier om spelenderwijs gezond te blijven.

Die kans is ook de politiek en beleidsmakers niet ontgaan. VWS, GGD's, zorgverzekeraars en de medische advieswereld hebben sport en bewegen omarmd. Sport is de vierde poot in de tafel van de gezonde leefstijl: rookt, drinkt en eet minder maar beweegt meer, en u en uw portemonnee varen er wel bij.

Die functie van troetelbeer van de preventieve gezondheidszorg heeft de sport veel gebracht. Er is geen politicus die nog durft te verkondigen dat het maar eens afgelopen moet zijn met al dat gesport. Media buitelen over elkaar heen om de blijde bewegboodschap te verkondigen, gemeentes zetten zich in voor vitale wijken en gezonde kantines.

Overheidsnota's staan tegenwoordig bol van sport, althans van sport en bewegen. Sport zelf lijkt er steeds minder toe te doen. Sport wordt steeds meer uitwisselbaar met activiteiten als de hond uitlaten, fietsen of tuinieren. Als er maar bewogen wordt. In kranten en tijdschriften verschijnen vooral artikelen over de waarde van sport voor gezondheid of cognitie. Dat sport ook vooral leuk is, en in zichzelf betekenisvol, daar lees je steeds minder over. Sport heeft pret gebracht in het soms wat sombere debat over gezondheid. De vraag blijft hoeveel pret de sport daar zelf van heeft.

Koen Breedveld
Directeur Mulier Instituut